



Izvedbeni plan nastave (syllabus¹)

Sastavnica	Odjel za etnologiju i antropologiju					akad. god.	2024./2025.
Naziv kolegija	Kulture sjećanja i iskustva temporalnosti					ECTS	3
Naziv studija	Etnologija i antropologija						
Razina studija	<input type="checkbox"/> preddiplomski		<input checked="" type="checkbox"/> diplomski		<input type="checkbox"/> integrirani		<input type="checkbox"/> poslijediplomski
Godina studija	<input checked="" type="checkbox"/> 1.		<input type="checkbox"/> 2.		<input type="checkbox"/> 3.		<input type="checkbox"/> 4.
Semestar	<input checked="" type="checkbox"/> zimski <input type="checkbox"/> ljetni		<input checked="" type="checkbox"/> I.		<input type="checkbox"/> II.		<input type="checkbox"/> III. <input type="checkbox"/> IV. <input type="checkbox"/> V. <input type="checkbox"/> VI.
Status kolegija	<input type="checkbox"/> obvezni kolegij		<input checked="" type="checkbox"/> izborni kolegij		<input checked="" type="checkbox"/> izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela		Nastavničke kompetencije <input type="checkbox"/> DA <input checked="" type="checkbox"/> NE
Opterećenje	15	P	15	S	O	V	Mrežne stranice kolegija <input checked="" type="checkbox"/> DA <input type="checkbox"/> NE
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	SEP 101, PREDAVANJA I SEMINAR: ČETVRTKOM 16:00-17:30			Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij			hrvatski
Početak nastave	3.10.2024.			Završetak nastave			23.1.2025.
Preduvjeti za upis	-						
Nositelj kolegija	Izv. prof. dr. sc. Tomislav Oroz						
E-mail	toroz@unizd.hr				Konzultacije	http://www.unizd.hr/etnologija/antropologija/akademsko-osoblje	
Izvođač kolegija	Izv. prof. dr. sc. Tomislav Oroz						
E-mail	toroz@unizd.hr				Konzultacije	http://www.unizd.hr/etnologija/antropologija/akademsko-osoblje	
Suradnici na kolegiji	-						
E-mail					Konzultacije		
Suradnici na kolegiji	-						
E-mail					Konzultacije		
Vrste izvođenja nastave	<input checked="" type="checkbox"/> predavanja		<input checked="" type="checkbox"/> seminari i radionice		<input type="checkbox"/> vježbe	<input type="checkbox"/> obrazovanje na daljinu	<input type="checkbox"/> terenska nastava
	<input type="checkbox"/> samostalni zadaci		<input type="checkbox"/> multimedija i mreža		<input type="checkbox"/> laboratorij	<input type="checkbox"/> mentorski rad	<input type="checkbox"/> ostalo
Ishodi učenja kolegija			Nakon podloženog ispita iz kolegija studenti će biti sposobni:				
			<ol style="list-style-type: none">1. Istražiti, analizirati i interpretirati društvene i kulturne pojave kroz teorijsku perspektivu studija sjećanja i temporalnosti2. Usporediti i analizirati odnos prostora, kulturnih praksi i temporalnosti u promišljanju kulturnih fenomena3. Kritički promišljati temporalnost i prepoznati specifičnosti njenih izričaja u različitim kulturnim kontekstima4. Prepoznati različite teorijske i disciplinarne pristupe u istraživanju sjećanja5. Definirati i prepoznati specifične koncepte u istraživanju sjećanja kao kulturnog problema6. Osmisliti složeno istraživanje sjećanja/temporalnosti i prezentirati rezultate istraživanja				

¹ Riječi i pojmovni sklopovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.



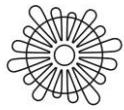
	7. Primijeniti specifičnosti etnografske metode u istraživanju sjećanja i temporalnosti kao kulturnog konstrukta				
Ishodi učenja na razini programa	<ol style="list-style-type: none">1. Prepoznati potrebu njegovanja kulturne raznolikosti i interkulturnoga dijaloga u lokalnom i globalnom kontekstu2. Promišljati kompleksnost suodnosa između kulture i identiteta3. Interpretirati različite oblike kulturnih praksi: izvedbene aspekte reprezentacija vlastite kulture, vizualne i glazbene izričaje, literarne opise, usmenu predaju, životne priče4. Primjenjivati usvojena metodologiska znanja u samostalnim istraživanjima5. Analizirati i promišljati pojam kulture kroz artikulaciju raznih praksi i sociokulturnih obilježja poput jezika, etniciteta, religije, roda, političkih i vjerskih uvjerenja, pitanje subjektiviteta6. Osmisliti i provesti individualno etnografsko istraživanje7. Osmisliti i uobličiti prezentaciju koja se temelji na vlastitim istraživanjima8. Argumentirano sudjelovati u interdisciplinarnim promišljanjima kulture uvažavajući kontekste koji određuju specifičnost svake kulture9. Prepoznati određene sociokulturne probleme i predložiti moguća rješenja				
Načini praćenja studenata	<input checked="" type="checkbox"/> pohađanje nastave	<input type="checkbox"/> priprema za nastavu	<input type="checkbox"/> domaće zadaće	<input type="checkbox"/> kontinuirana evaluacija	<input checked="" type="checkbox"/> istraživanje
	<input type="checkbox"/> praktični rad	<input type="checkbox"/> eksperimentalni rad	<input checked="" type="checkbox"/> izlaganje	<input type="checkbox"/> projekt	<input checked="" type="checkbox"/> seminar
	<input type="checkbox"/> kolokvij(i)	<input type="checkbox"/> pismeni ispit	<input checked="" type="checkbox"/> usmeni ispit	<input type="checkbox"/> ostalo:	
Uvjeti pristupanja ispitu	Redovito pohađanje nastave sukladno Pravilniku o studijima i studiranju				
Ispitni rokovi	<input type="checkbox"/> zimski ispitni rok		<input type="checkbox"/> ljetni ispitni rok		<input type="checkbox"/> jesenski ispitni rok
Termini ispitnih rokova	30.1.2025. u 12:00 i 10.2.2025. u 12:00			4.9.2025. u 12:00 i 15.9.2025. u 12:00	
Opis kolegija	<p>U zadnjih nekoliko desetljeća interes za studije sjećanja (<i>memory studies</i>) oživljava kako u javnom prostoru, tako i među istraživačima društvenog i humanističkog usmjerenja. Unatoč brojnim pristupima istraživanju sjećanja i pamćenja, te konceptualnim asocijacijama proizašlima iz takvih pristupa (prakse sjećanja, politike pamćenja, kulturne memorije, mjesta sjećanja, protu-sjećanja, usmena povijest, itd.), problematika temporalnosti nerijetko ostaje nereflektirana za razumijevanje odnosa prema sjećanjima i različitim ritmovima doživljavanja vremena. Cilj je ovog kolegija problematizirati odnos između raznolikih kultura sjećanja i kulturno uvjetovanih iskustava temporalnosti uvažavajući teorijske i konceptualne spoznaje za vlastita etnografska istraživanja.</p> <p>Kroz kolegij studenti će se upoznati s temeljnim konceptima iz područja studija sjećanja i različitim disciplinarnim pristupima koji teorijski problematiziraju odnos raznolikih kultura sjećanja i iskustava temporalnosti. Navedeni će se koncepti kritički promišljati na primjerima kulturnih fenomena koje obilježavaju suvremeno društvo poput spomenika, inicijativa, performansa, komemoracija, mjesta sjećanja, društvenih mreža, festivalskih izvedbi, itd. Primjenom etnografske metode studenti će u vlastitim istraživanjima sjećanja i temporalnosti analizirati dinamiku odnosa između individualiziranih, (ne)posrednih iskustava prošlosti i institucionalno posredovanih slika prošlosti, te refleksije navedenog odnosa u suvremenim društvenim i kulturnim procesima.</p> <p>Kolegij će problematizirati raznolika pitanja relevantna za promišljanje odnosa raznolikih kultura sjećanja i iskustava temporalnosti: Kakva je dinamika odnosa između sjećanja, prošlosti i temporalnosti? Koja je uloga temporalnosti u oblikovanju slika prošlosti? Koja je</p>				



	<p>uloga jezika, tijela i prostora u oblikovanju kronologije i kauzalnosti u poimanjima prošlosti, sadašnjosti i budućnosti? Kako objekti u prostoru zadobivaju značenja koja ih vežu uz sjećanje pojedinaca i kolektiva? Kakav je odnos između osobnih i kolektivnih sjećanja te identiteta utemeljenih na (ne)posrednim iskustvima prošlosti? Koja je uloga muzeja, društvenih mreža i performansa u oblikovanju sjećanja i iskustvenih doživljaja prošlosti? Kako se na granici institucionalno oblikovanih slika prošlosti i osobnih iskustava oblikuje odnos prema prošlosti u javnom i privatnom prostoru?</p>
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	<ol style="list-style-type: none">1. Uvodno predavanje – upoznavanje sa sadržajem i dinamikom kolegija2. Prošlost, temporalnost i sjećanje kao kulturni problem3. Iskustva temporalnosti i politike temporalnosti4. Temporalni aspekti u reprezentacijama prošlosti – jezik, kronologija, interpretacija5. Kulture sjećanja i politike pamćenja6. Prakse sjećanja – između osobnog i kolektivnog7. Mjesta sjećanja - spomenici kao materijalizacije sjećanja8. Tijelo i sjećanje – komemoracije, rituali, performansi9. Digitalna sjećanja - medijske reprezentacije sjećanja10. Sjećanje i temporalnost u umjetničkim izričajima11. Festivalske (re)konstrukcije prošlosti12. Komodifikacija sjećanja i nostalgija13. Protusjećanje – subverzivni aspekti (pri)sjećanja14. Ideologija i sjećanje – zaborav, nepoželjna sjećanja, muzealizacija sjećanja15. Zaključno predavanje
<i>(po potrebi dodati seminare i vježbe)</i>	
Obvezna literatura	<ol style="list-style-type: none">1. Brkljačić, Maja, Sandra Prlenda, (ur.). 2006. <i>Kultura pamćenja i historija</i>. Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga (poglavlja <i>Uvod</i>, <i>Kultura sjećanja</i>, <i>Teorijska izvođišta</i>, <i>Od Narodnog doma do Zida plača</i>).2. Connerton, Paul. 2004. <i>Kako se društva sjećaju</i>. Zagreb: Antibarbarus, Biblioteka Electa (poglavlje <i>Komemoracije</i>, <i>Tjelesne prakse</i>).3. Erll, Astrid. 2011. <i>Memory in Culture</i>. Hounds Mills: Palgrave Macmillan (poglavlje <i>Memory and Culture</i>).4. Fabian, Johannes. 2014. <i>Time and the Other: How Anthropology Makes Its Object</i>. (poglavlje <i>Time and the Emerging Other</i>). New York: Columbia University Press.5. Flaherty, Michael. 2011. <i>The Textures of Time: Agency and Temporal Experience</i>. Temple University Press. (poglavlja <i>The Ironies of Temporal Agency</i>, <i>Making Time</i>).6. Flaherty, Michael. 1985. <i>A Watched Pot: How we experience Time</i>. (Uvodno poglavlje).7. Oroz, Tomislav. 2018. <i>Gdje si bio 1573? Lica i naličja Matije Gupca u praksama sjećanja</i>. Zagreb: Jesenski i Turk (poglavlje <i>Interdisciplinarno bratstvo i/ili disciplinarne razmirice</i>).8. Sturken, Marita. 1997. <i>Tangled Memories. The Vietnam War, the AIDS Epidemic, and the Politics of Remembering</i>. Berkeley, Los Angeles, London: University of California Press.(poglavlja <i>Introduction</i>, <i>Camera Images and National Meaning</i>)9. Zerubavel, Eviatar. 1985. <i>Hidden Rhythms: Schedules and Calendars of Social Life</i>. University of California Press. (poglavlje <i>Temporal regularity</i>).
Dodatna literatura	<ol style="list-style-type: none">1. Agoston-Nikolova, A. 1989. "The Notion of Time in South Slavic Oral Poetry". <i>Narodna umjetnost</i>, 26:21-24.2. Ange, Olivia i Berliner, David (ur.). <i>Anthropology of Nostalgia – Anthropology as Nostalgia</i>. New York, Oxford: Berghahn.3. Appadurai, Arjun. 1981. „The past as a Scarce Resource“. <i>Man. New Series</i>, 16/2:201-219.4. Assmann, Jan. 2005. <i>Kulturno pamćenje: pismo, sjećanje i politički identitet u ranim visokim kulturama</i>. Zenica: Vrijeme5. Barthes, Roland. [1967] 1981. „The Discourse of History“. <i>Comparative Criticism</i>, 3:7-20.6. Baudrillard, Jean. 2001. <i>Simulacija i zbilja</i>. Zagreb: Hrvatsko sociološko društvo, Jesenski i Turk.7. Bauman, Zygmunt. 1982. <i>Memories of Class: The Pre-History and After-Life of Class</i>. London: Routledge & Kegan Paul.8. Berliner, David. 2005. "The Abuses of Memory: Reflections on the Memory Boom in Anthropology". <i>Anthropological Quarterly</i>, 78/1:197-211.



	<p>9. Bermanec, Krešimir, Mario Katić, Tomislav Oroz, Nevena Škrbić Alempijević. 2007. "Sjećanje na Viški boj: Proslave, spomenici, naracije". <i>Studia ethnologica Croatica</i>, 19: 77–127.</p> <p>10. Biti, Vladimir. 2000. <i>Strano tijelo pri/povijesti</i>. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.</p> <p>11. Boyer, Dominic. 2006. "Ostalgia and the Politics of the Future in Eastern Germany". <i>Public Culture</i>, 18/2:361–381.</p> <p>12. Boym, Svetlana. 2001. <i>The Future of Nostalgia</i>. New York: Basic Books.</p> <p>13. Burke, Peter [Berk, Piter]. 1999. „Istorijsko društvo i pamćenje“. <i>REČ: Časopis za književnost i kulturu, i ruštena pitanja</i> 56/2:83–92.</p> <p>14. Confino, Alon. 1997. „Collective Memory and Cultural History: Problems of Method“. <i>American Historical Review</i>, 102/5:1386–1403.</p> <p>15. Čolović, Ivan. 2000. <i>Bordel ratnika. Folklor, politika i rat</i>. Beograd: Biblioteka XX vek,</p> <p>16. Frykman, Jonas. 2004. "Making Sense of Memory: Monuments and Landscape in Croatian Istria". <i>Ethnologia Europaea</i>, 33/2: 107–120.</p> <p>17. Geertz, Clifford. 1990. „History and Anthropology“. <i>New Literary History</i>, 21(2): 321–335.</p> <p>18. Grunenberg, Christian. 2000. „Nijeme bure pamćenja“. <i>Treći program hrvatskog radija: zbornik radova</i>. Zagreb: Hrvatska radio-televizija, 58: 247–254.</p> <p>19. Hjemdahl, Kirsti Mathiesen. 2002. "History as a Cultural Playground". <i>Ethnologia Europaea</i>, 32/2:105–124.</p> <p>20. Huyssen, Andreas. 2003. <i>Present Pasts: Urban Palimpsests and the Politics of Memory</i>.Stanford University Press.</p> <p>21. Jambrešić Kirin, Renata. 1995. "Svjedočenje i povijesno pamćenje: o pripovjednom posredovanju osobnog iskustva". <i>Narodna umjetnost</i>, 32/2:165–185.</p> <p>22. Jambrešić Kirin, Renata. 1995. "Svjedočenje i povijesno pamćenje: o pripovjednom posredovanju osobnog iskustva". <i>Narodna umjetnost</i>, 32/2:165–185.</p> <p>23. Jenkins, Henry. 2006. <i>Convergence Culture. When old and new media collide</i>. New York and London: New York University Press.</p>																		
Mrežni izvori	Merlin – sustav za učenje na daljinu. http://hrcak.srce.hr/ http://www.jstor.org/																		
Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)	<table border="1"><thead><tr><th colspan="4">Samo završni ispit</th><th colspan="2"></th></tr><tr><th colspan="2"><input type="checkbox"/> završni pismeni ispit</th><th colspan="2"><input checked="" type="checkbox"/> završni usmeni ispit</th><th><input type="checkbox"/> pismeni i usmeni završni ispit</th><th><input type="checkbox"/> praktični rad i završni ispit</th></tr></thead><tbody><tr><td><input type="checkbox"/> samo kolokvij/zadaće</td><td><input type="checkbox"/> kolokvij / zadaće i završni ispit</td><td><input checked="" type="checkbox"/> seminarski rad</td><td><input type="checkbox"/> seminarski rad i završni ispit</td><td><input type="checkbox"/> praktični rad</td><td><input type="checkbox"/> drugi oblici</td></tr></tbody></table>	Samo završni ispit						<input type="checkbox"/> završni pismeni ispit		<input checked="" type="checkbox"/> završni usmeni ispit		<input type="checkbox"/> pismeni i usmeni završni ispit	<input type="checkbox"/> praktični rad i završni ispit	<input type="checkbox"/> samo kolokvij/zadaće	<input type="checkbox"/> kolokvij / zadaće i završni ispit	<input checked="" type="checkbox"/> seminarski rad	<input type="checkbox"/> seminarski rad i završni ispit	<input type="checkbox"/> praktični rad	<input type="checkbox"/> drugi oblici
Samo završni ispit																			
<input type="checkbox"/> završni pismeni ispit		<input checked="" type="checkbox"/> završni usmeni ispit		<input type="checkbox"/> pismeni i usmeni završni ispit	<input type="checkbox"/> praktični rad i završni ispit														
<input type="checkbox"/> samo kolokvij/zadaće	<input type="checkbox"/> kolokvij / zadaće i završni ispit	<input checked="" type="checkbox"/> seminarski rad	<input type="checkbox"/> seminarski rad i završni ispit	<input type="checkbox"/> praktični rad	<input type="checkbox"/> drugi oblici														
Način formiranja završne ocjene (%)	Usmeni ispit - 50 bodova (2 ECTS boda). Nazočnost na nastavi i seminarima nosi do 30 bodova (1 ECTS bod) Priprema i izlaganje seminara do 20 bodova (1 ECTS bod)																		
Ocenjivanje kolokvija i završnog ispita (%)	Ispod 60% nedovoljan (1) 61-70 % dovoljan (2) 71-80 % dobar (3) 81-90 % vrlo dobar (4) 91-100 % izvrstan (5)																		
Način praćenja kvalitete	<input checked="" type="checkbox"/> studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta <input type="checkbox"/> studentska evaluacija nastave na razini sastavnice <input type="checkbox"/> interna evaluacija nastave <input checked="" type="checkbox"/> tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete <input type="checkbox"/> ostalo																		
Napomena / Ostalo	Sukladno čl. 6. <i>Etičkog kodeksa Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju</i> , „od studenta se očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obveze, da mu je temeljni cilj akademска izvrsnost, da se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“. Prema čl. 14. <i>Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zadru</i> , od studenata se očekuje „odgovorno i savjesno ispunjavanje obveza. [...] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cjelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela. [...]																		



	<p>Etički je nedopušten svaki čin koji predstavlja povrjedu akademskog poštjenja. To uključuje, ali se ne ograničava samo na:</p> <ul style="list-style-type: none">- razne oblike prijevare kao što su uporaba ili posjedovanje knjiga, bilježaka, podataka, elektroničkih naprava ili drugih pomagala za vrijeme ispita, osim u slučajevima kada je to izrijekom dopušteno;- razne oblike krivotvorena kao što su uporaba ili posjedovanje neautorizirana materijala tijekom ispita; lažno predstavljanje i nazočnost ispitima u ime drugih studenata; lažiranje dokumenata u vezi sa studijima; falsificiranje potpisa i ocjena; krivotvorena rezultata ispita“. <p>Svi oblici neetičnog ponašanja rezultirat će negativnom ocjenom u kolegiju bez mogućnosti nadoknade ili popravka. U slučaju težih povreda primjenjuje se <u>Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Sveučilišta u Zadru</u>.</p> <p>U elektroničkoj komunikaciji bit će odgovarano samo na poruke koje dolaze s poznatih adresa s imenom i prezimenom, te koje su napisane hrvatskim standardom i primjerenim akademskim stilom.</p> <p>U kolegiju se koristi Merlin, sustav za e-učenje, pa su studentima potrebni AAI računi. /izbrisati po potrebi/</p>
--	--